

POSTANOWIENIE

Dnia 9 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z powództwa D. F.
przeciwko J. Spółce Akcyjnej w J.
o przywrócenie do pracy na dotychczasowych warunkach pracy i płacy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 9 października 2024 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach
z dnia 8 listopada 2023 r., sygn. akt VIII Pa 107/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od D. F. na rzecz pozwanej spółki 240 zł (dwieście czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego wraz z ustawowymi odsetkami za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia zobowiązanemu orzeczenia do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 8 listopada 2023 r., VIII Pa 107/23, oddalił apelację powoda D. F. od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach z 18 maja 2023 r., VI P 65/21, oddalającego powództwo o przywrócenie do pracy w J. S.A. w J..

Powód wniósł skargę kasacyjną zaskarżając ten wyrok w całości. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał, że skarga jest oczywiście uzasadniona. W jego ocenie Sąd dopuścił się naruszenia przepisów prawa materialnego poprzez błędne zastosowanie art. 52 § 1 pkt 1) k.p. w sytuacji, gdy powód nie dopuścił się ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych. W jego ocenie bowiem pracodawca może rozwiązać umowę o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika z powodu jego nietrzeźwości tylko na podstawie wyników badania wykonanego przez uprawniony organ powołany do ochrony porządku publicznego, a nie przez osobę upoważnioną przez pracodawcę. Ponadto z Regulaminu Pracy obowiązującego u pracodawcy nie wynikało, aby na ich podstawie pracownikowi mogło zostać wydane polecenie dotyczące poddania się badaniu na zawartość alkoholu w organizmie. Wskazał również, że opuszczenie zakładu pracy przez pracownika zespołu ratowniczego przez upływem nominalnego czasu pracy, jednakże po zakończeniu wszystkich zadań pracowniczych powierzonych do wykonania, stanowiło sytuację akceptowaną przez pozwanego, wręcz zwyczaj, dlatego nie mogło stanowić o naruszeniu obowiązku przestrzegania czasu pracy o charakterze ciężkim.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwana spółka wniosła o wydanie postanowienia w przedmiocie odmowy przyjęcia jej do rozpoznania oraz o zasądzenie od skarżącego na rzecz pozwanej kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do

rozpoznania i jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą istotne okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego.

Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek, gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o jakich stanowi art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Ponadto dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 14 września 2016 r., V CSK 143/16, LEX nr 2135552; z 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, LEX nr 2069457; z 1 grudnia 2015 r., I PK 71/15, LEX nr 2021944).

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 (oczywista zasadność). Co do przesłanki przedsądu jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, wskazać należy, iż skarżący w motywach wniosku jest zobligowany zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z 5 września 2008 r., I CZ 64/08, LEX nr 512050). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima*

facie, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z 26 lutego 2008 r., II UK 317/ 07, LEX nr 453107; z 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134).

Powyższym wymogom autor skargi nie sprostał. Nie przedstawił bowiem żadnej jurydycznej argumentacji wskazującej na dopuszczalność i celowość rozwiązania potencjalnie istniejącego w sprawie problemu prawnego. W istocie rzeczy skarga zmierzała jedynie do zakwestionowania przyjętych w sprawie ustaleń faktycznych a zarzuty, jak i uzasadnienie skargi kasacyjnej w istocie rzeczy sprowadzały się do niedopuszczalnej i ewidentnie chybionej polemiki z poczynionymi ustaleniami. Celem zaś procedury kasacyjnej nie jest uzupełnianie materiału dowodowego ani jego ponowna ocena, które usuwają się spod rozeznania kasacyjnego w rozumieniu art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.

Tymczasem w sprawie ustalono, że po zjeździe górników pod ziemię, podczas kontroli na obecność papierosów i środków łatwopalnych przeprowadzonej przez nadsztygarów między innymi u powoda, została wyczuta woń alkoholu. Wówczas polecono powodowi, aby ten wraz z innymi pracownikami udał się do ambulatorium na powierzchni celem przeprowadzenia badania na zawartość alkoholu. Po wyjeździe na powierzchnię powód udał się wraz z innymi pracownikami zdać sprzęt do odpowiedniego pomieszczenia. Następnie udał się do szatni by się przebrać, po czym opuścił teren kopalni bez pojawienia się w ambulatorium i bez poddania się kontroli trzeźwości. Powód nie otrzymał wtedy pozwolenia na opuszczenie zakładu pracy ani na niepoddanie się badaniu na obecność alkoholu. Nie poinformował też o swoich działaniach pracodawcy. Po wyjściu z pracy powód przez kilka godzin nie odbierał telefonów od pracowników kopalni, którzy starali się ustalić, co się z nim stało. Pojawił się ponownie w kopalni po czterech godzinach i poddał się badaniu alkomatem, które wykazało brak alkoholu w wydychanym powietrzu. Pozwana rozwiązała bez wypowiedzenia umowę o pracę z powodem, podając jako przyczynę ciężkie naruszenie

obowiązków pracowniczych polegające na samowolnym oddaleniu się (będąc ratownikiem) z miejsca pracy, mimo polecenia pracodawcy udania się do ambulatorium celem sprawdzenia stanu trzeźwości, bez ważnej przyczyny i bez zgody i poinformowania o tym pracodawcy. To zachowanie miało być ciężkim naruszeniem obowiązującego w zakładzie harmonogramu czasu i organizacji pracy oraz pozostawania w dyspozycji pracodawcy, doprowadzić do obniżenia bezpieczeństwa pracy na kopalni i narażenia pracodawcy na brak spełnienia wynikających z przepisów prawa wymagań dotyczących minimalnej ilości ratowników oraz naruszać zasady współżycia społecznego.

Wystąpienie przesłanek kwalifikacyjnych ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych należy analizować łącznie w każdym konkretnym stanie faktycznym, z uwzględnieniem wszystkich okoliczności danego przypadku. Przepis art. 52 § 1 pkt 1 k.p. ma bowiem charakter klauzuli generalnej, zaś ocena zastosowania przepisów zawierających takie klauzule (zwroty niedookreślone, jak ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych) zależy od całokształtu ustalonych w sprawie okoliczności faktycznych (wyroki Sądu Najwyższego: z 11 kwietnia 2003 r., I PK 558/2002, OSNP 2004 nr 16, poz. 283 oraz z 5 listopada 2008 r., III SK 22/2008, OSNP 2009 nr 23-24, poz. 331; postanowienie Sądu Najwyższego z 8 listopada 2022 r., III PSK 239/21, LEX nr 3521359).

Powyższe oznaczało, że skarga kasacyjna nie spełniła przesłanek wymaganych do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania, ponieważ powołane w niej twierdzenia i wątpliwości w istocie rzeczy ograniczały się do polemiki z ustalonym stanem faktycznym oraz jego oceną prawną.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., o kosztach postępowania orzekając w zgodzie z art. 98 § 1 k.p.c.

[SOP]

[a.ł.]

